

1. Білоус Р. В. Кримінальний аналіз в діяльності правоохоронних органів України. *Удосконалення механізму правового регулювання суспільних відносин з урахуванням зарубіжного досвіду : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 1 черв. 2020 р.). Київ, 2020. С. 20–22.
2. Користін О. Є., Свиридчук Н. П., Цільмак О. М., Засць О. М., Ісмайлов К. Ю., Некрасов В. А. Тактичний кримінальний аналіз: теорія та практика : навч. посібник ; МВС України, ДНДІ, ОДУВС. Одеса : РВВ ОДУВС, 2019. 216 с.
3. Фаріон О. Б. Метод стратегічного кримінального аналізу загроз прикордонній безпеці України. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2021. № 83 (2). С. 223–241.
4. Федчак І.А. Основи кримінального аналізу : навч.посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с.
5. Кисельов А. О. Особливості документування підрозділами кримінальної поліції злочинних дій, пов'язаних із незаконним заволодінням транспортним засобом. *Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Дніпро, 19 жовт. 2018 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. С. 29–31.
6. Кисельов А. О. Тактика спілкування поліцейського з особами. *The Top Actual Researches in Modern Science : Proceedings of the IInd International Scientific and Practical Conference* (Ajman, July 28–29, 2016, UAE). *International Scientific and Practical Conference «World Science»*. 2016. № 8 (12). P. 25–28.
7. Горелік Д. С., Кисельов А. О. Міжнародне співробітництво Національної поліції у сфері оперативно-розшукової діяльності. *Оперативно-розшукова діяльність Національної поліції: проблеми теорії та практики : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* : у 2-х ч. (Дніпро, 19 жовт 2018 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. Ч. 1. С. 139–141.
8. Kyselov A., Kovalevska O. An investigation of effective police communication law enforcement roles requiring language skills // *Methodological bases of studying the processes of general mental laws in human interaction with the environment*. International Science Group. Boston : Primedia eLounch, 2022. 194 p. P. 39–47.

УДК 343.98:351.74

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/98-100

Карина КУРІЛЕНКО

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Віталій ТЕЛІЙЧУК

професор кафедри оперативно-розшукової діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ДЕЯКІ ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ОПЕРАТИВНИХ
ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Оперативно-розшукова діяльність є одним з основних напрямів діяльності Національної поліції України. Вона спрямована на своєчасне виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, розшук осіб, які їх вчинили, а також запобігання вчиненню злочинів.

Ефективність ОРД є однією з найважливіших її характеристик. Вона визначається як ступінь досягнення поставлених завдань. Ефективність ОРД залежить від багатьох факторів, зокрема від: правового регулювання організаційного забезпечення, управлінського забезпечення, кваліфікації та професійної підготовки працівників оперативно-розшукових підрозділів, використання сучасних методів і засобів ОРД, взаємодії оперативно-розшукових підрозділів з іншими підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами.

Організаційне забезпечення ОРД включає в себе створення необхідної матеріально-технічної бази, кадрове забезпечення, розробку та реалізацію планів і програм, а також контроль за її проведенням.

Управлінське забезпечення даної сфери діяльності передбачає розробку та реалізацію ефективної системи управління, яка включає в себе визначення цілей і завдань ОРД, розробку та реалізацію стратегії та тактики розшукової діяльності, а також контроль за її проведенням.

Кваліфікація та професійна підготовка працівників оперативно-розшукових підрозділів є одним з найважливіших факторів, що впливають на ефективність ОРД. Працівники оперативно-розшукових підрозділів повинні мати глибокі знання законодавства України, основ оперативно-розшукової діяльності та психології.

Використання сучасних методів і засобів ОРД є важливим фактором підвищення ефективності цієї діяльності. Сучасні методи і засоби такої діяльності дозволяють оперативним працівникам отримувати інформацію про злочинні групи та їхні плани, виявляти та затримувати злочинців, а також запобігати вчиненню злочинів.

Взаємодія оперативно-розшукових підрозділів з іншими підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами є важливою умовою підвищення ефективності ОРД. Співпраця між різними підрозділами дозволяє об'єднати зусилля для вирішення спільних завдань.

Практичні аспекти підвищення ефективності роботи для працівників Національної поліції України включають: знання та дотримання законодавства України про ОРД, використання сучасних методів і засобів оперативно-розшукової діяльності, розвиток професійних навичок і вмінь, взаємодію з іншими підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами.

На нашу думку, для покращення ефективності оперативно-розшукової діяльності працівники Національної поліції України повинні постійно підвищувати свою кваліфікацію та професійну підготовку.

Вони повинні знати та використовувати сучасні методи і засоби ОРД, а також розвивати навички взаємодії з іншими підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами.

Проаналізувавши джерела щодо рекомендацій для підвищення ефективності ОРД, можна виокремити: створення єдиної системи інформаційного забезпечення ОРД, яка дозволила б оперативним працівникам швидко отримувати необхідну інформацію; впровадження системи підготовки та перепідготовки працівників оперативно-розшукових підрозділів, яка б відповідала сучасним вимогам забезпечення оперативних працівників сучасними методами і засобами ОРД; створення умов для ефективної взаємодії між оперативно-розшуковими підрозділами та іншими підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами.

Виконання цих рекомендацій дозволить підвищити ефективність ОРД і зробити її більш дієвою у боротьбі зі злочинністю.

Одним з таких підходів є орієнтація на запобігання вчиненню злочинів. Це означає, що оперативні працівники повинні не лише виявляти та затримувати злочинців, а й попереджувати вчинення злочинів. Для цього вони мають використовувати не лише традиційні методи і засоби ОРД, а й сучасні технології. Наприклад, соціальні мережі – для виявлення потенційних злочинців, а також для відстеження їхньої діяльності.

Ще одним важливим підходом є інтеграція ОРД з іншими видами діяльності Національної поліції України. Це означає, що оперативні працівники повинні тісно співпрацювати з іншими підрозділами Національної поліції України, а також з іншими правоохоронними органами.

Така співпраця дозволить об'єднати зусилля для вирішення спільних завдань, таких як виявлення і припинення злочинної діяльності, розшук причетних до неї осіб, а також запобігання вчиненню злочинів.

Загалом можна підсумувати вищесказане та зробити висновок, що оперативно-розшукова діяльність є важливим інструментом у боротьбі зі злочинністю. Для покращення ефективності своєї роботи працівники Національної поліції України мають постійно підвищувати свою кваліфікацію та професійну підготовку. Вони повинні знати та використовувати сучасні методи і засоби ОРД, а також розвивати навички взаємодії з іншими підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами.

1. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.
2. Тимчук О. В. Оперативно-розшукова діяльність : підруч. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 480 с.
3. Гур'єв О. П. Оперативно-розшукова діяльність: теорія, практика, перспективи : монографія. Київ : Знання, 2017. 424 с.
4. Гусак О. В. Оперативно-розшукова діяльність : курс лекцій. Київ : Знання, 2020.

УДК 342.78:351.74

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/100-101

Катерина ЛАВРЕНТЬЄВА

курсант ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів
Національної поліції

Віталій ТЕЛІЙЧУК

професор кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник, доцент

ВПЛИВ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ НА НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ

Воєнний стан, введений в Україні 24 лютого 2022 р., суттєво вплинув на всі сфери життя, включаючи національну безпеку. З одного боку, війна актуалізувала й загострила існуючі раніше загрози, а з іншого – стимулювала консолідацію суспільства та мобілізацію ресурсів для протидії агресору.

Запровадження воєнного стану є наслідком загрози або факту військової агресії з боку іншої держави, спрямованої на порушення національної безпеки. Цей правовий режим забезпечує або відновлює національну безпеку в умовах потенційної або реальної загрози збройної агресії [1].

Збройна агресія росії супроводжується руйнуванням інфраструктури, людськими жертвами та окупацією частини території України, що становить пряму й найсерйознішу загрозу національній безпеці. Кібератаки та інформаційні війни, котрі спрямовані на дестабілізацію українського суспільства та підрив довіри до влади, також істотно впливають на безпеку країни.

Разом із зовнішніми загрозами з'явилися і внутрішні загрози, які впливають на економічну, політичну та в цілому на національну безпеку. Економічна криза, спричинена війною, може призвести до зростання соціальної напруженості, безробіття та злочинності. Водночас політична дестабілізація та ризик розколу суспільства за політичними чи ідеологічними мотивами також зростають, так само як і ризик поширення дезінформації та пропаганди, що може призвести до радикалізації частини населення [2, с. 362].

Враховуючи викладене, можна запропонувати заходи щодо забезпечення національної безпеки Національною поліцією. До таких заходів належать: протидія збройній агресії та тероризму, забезпечення публічної безпеки та порядку під час воєнного стану, охорона важливих державних об'єктів та інфраструктури, проведення антитерористичних операцій та заходів з протидії диверсійно-розвідувальним групам, боротьба з незаконним обігом зброї, боєприпасів та вибухових речовин. Також до заходів можна віднести протидію організованій злочинності, яка на фоні ситуації може проходити непомітно. Це заходи щодо боротьби з наркоторгівлею, торгівлею людьми та контрабандою, розслідування економічних злочинів та корупції та запобігання і припинення діяльності організованих злочинних груп.

На сьогодні як зовнішні, так і внутрішні загрози у сукупності становлять актуальну проблему, яка вийшла за межі національних кордонів і перетворилася на одну з